

## Angående Covid 19

Läget inom vården är fortsatt pressat och vi märker alla av detta i vår vardag. Inom barnhälsovården fortsätter vi följa primärvårdens riktlinjer vad gäller skyddsutrustning, vilket i nuläget innebär visir vid alla kontakter närmre än 1 meter. Fortfarande välkomnas båda föräldrarna. Vårt mål är

att fortsatt erbjuda hela det nationella programmet men skulle vi hamna i en krissituation kan det bli omöjligt. Rikshandboken har 1 december uppdaterat rådgivande rekommendationer att använda som stöd i en sådan situation.

## På gång i Barnhälsovården

Med anledning av Covid 19 pandemin har Region Kronoberg beslutat om utbildningsstopp.

Därför har barnhälsovården varit tvungna att ställa in flera planerade utbildningar under hösten.

Så fort utbildningsstoppet hävs kommer vi att planera för prioriterade utbildningar.

En uppdaterad utbildningsplan för personal inom BHV finns på [hemsidan](#)

## Barn med skyddad identitet

Barn som lever under skyddad identitet riskerar att gå miste om förebyggande tandvård då de inte kan spåras och därmed kallas efter eventuell flytt.

kommelser som gör att dessa barn fritt kan söka tandvård i den region de befinner sig utan att behöva vara skriven eller listad där.

Undersökningar har visat ett stort problem med tandhälsan för denna grupp av barn trots att de har samma rätt till tandvård som alla andra barn. Det finns särskilda överens-

Vi vill uppmana alla som träffar dessa familjer att påminna dem om att själva ta kontakt med tandvården för hälsokontroll.



### ANSVARIGA UTGIVARE

Helena Nyström, Anna Noryd  
Barnhälsovårdssamordnare  
E-post: [helena.nystrom@kronoberg.se](mailto:helena.nystrom@kronoberg.se)  
Tel: 0709-84 49 87  
E-post: [anna.noryd@kronoberg.se](mailto:anna.noryd@kronoberg.se)  
Tel. 0470-58 65 13

Ida Peterson -Schmidt  
Barnhälsovårdsöverläkare  
E-post: [ida.a.peterson@kronoberg.se](mailto:ida.a.peterson@kronoberg.se)  
Tel: 0470-58 35 43, 0790-67 51 04

## Digitala föräldragrupper

Föräldraskapsstöd i grupp är en viktig förebyggande insats för barnets framtida hälsa och ingår i nationella BHV-programmet. Föräldragrupp bör erbjudas i så stor utsträckning som möjligt. I tider med pandemi finns behov av att ställa om till digitala lösningar. Föräldrar signalerar om ökad oro och isolering. Det är nu svårare att få kontakt med andra föräldrar i samma situation. Pandemin har inneburit att behovet av föräldraskapsstöd har blivit ännu tydligare. Därför är det viktigt att ge stöd och svara på föräldrars frågor.

Digitala lösningar medför nya möjligheter att erbjuda föräldragrupper. Gruppledaren behöver känna sig trygg med tekniken och kunna hantera funktioner i det program som används som

exempelvis skärmdelning, chatt och White board. Det digitala program som i nuläget finns tillgängligt inom Region Kronoberg är Skype. Våren 2021 planeras för övergång till Teams. Fortfarande är det viktigt att föräldrar ges möjlighet att dela erfarenheter med varandra.

Runt om i Sverige pågår att ställa om till digitala föräldragrupper. En nationell utvecklingsgrupp håller på att ta fram material som kommer att bli tillgängligt för alla regioner att använda i digitala föräldragrupper. Ett län som har kommit långt är Jämtland. På [1177.se](http://1177.se) kan man se sex temaföreläsningar som de har gjort.

För dig som önskar komma i gång med digitala föräldragrupper har en ”Kom i gång guide” tagits fram som ett stöd om du behöver.

## Föräldrastöd enligt barnkonventionen

Barnkonventionen har som alla vet blivit lag 2020. Barnhälsovården hade en utbildning inplanerad om barnets rättigheter som var tvungen att ställas in. Ny utbildning planeras så snart situationen tillåter.

Barnkonventionen är en lag som innehåller alla barnets rättigheter. Den är inte en manual för barnuppfostran, men den ger ett synsätt på barn som är en vägledning för föräldrar och andra vuxna runt barnet. Den säger att ett barn är en person med egna rättigheter, precis som en vuxen. Både barn och vuxna har rätt till respekt för sina känslor, behov och tankar. Barnhälsovårdens verksamhet ska alltid utgå från barnets

rättigheter. Dessutom har barnhälsovården ett uppdrag att förmedla barnkonventionens budskap till föräldrar så att de kan stödja sitt barn så att rättigheterna blir tillgodosedda. Varje förälder har rätt att få det föräldraskapsstöd som det finns behov av.

Länsstyrelsen har tillsammans med Region Kronoberg tagit fram en broschyr om vad föräldrar eller andra viktiga personer i barnets liv behöver veta. Föräldragrups-material och broschyr hittar du [här](#).

Broschyren ”Barnets rättighet och föräldrastöd” finns att beställa kostnadsfritt i webblörd.

## MPR-vaccination vid äggallergi

En liten påminnelse angående vaccin mot mässling-påssjuka-röda hund (MPR). Detta vaccin kan innehålla minimala rester av ovalbumin från hönsägg.

De barn som är allergiska och någon gång har drabbats av anafylaxi efter intag av, eller kontakt med, ägg bör remitteras till barnkliniken för vaccination. Övriga äggallergiska barn kan vaccineras inom barnhälsovården.

## Trots och självständighets--utveckling

Trots är en del av barnets naturliga och nödvändiga självständighetsutveckling. Men om ett trotsigt beteende eskalerar och det blir mycket bråk kan föräldrar behöva stöd för att bryta den utvecklingen.

Ny text om detta finns på [Rikshandboken](#).

## Stödjande samtal till nedstämda nyblivna mammor

Stödjande samtal är en metod för BHV-sjuksköterskor att hjälpa nyblivna mammor med depressiva besvär. Samtalsmetoden är inte en behandling utan ett stödjande förhållnings-sätt, som handlar om att fokusera på mammans behov och känslor, utan att komma med råd.

Ny text om person-centrerad counselling hittar du på [Rikshandboken](#).

## Dokumentation i Cosmic

En del frågor har kommit kring vilka mallar man ska använda vid dokumentation. Vi vill hänvisa till [Manual](#) för BHV-journal i Cosmic som ger information om dokumentation och är skapad tillsammans med personal från VIS.

Kort sammanfattning av när olika mallar ska användas:

**Barnhälsovård besök** används vid alla besök i barnhälsovården.

**Vårdplan SVP** används vid de besök där utveckling ska följas.

**Anteckning Primärvård** kan användas där hela BHV-mallen inte behövs. tex remissvar, administra-

tiva kontakter som samtal med förskolor osv. Denna mall (alternativt bhv-mallen) ska användas av läkare som ett komplement till Journaltabellen då remiss skrivs, recept utfärdas eller då något behöver kommenteras mer än i tabellen.

**Tillväxtkurva start** används för att fylla i föräldralängd samt vikt, längd och huvud vid inskrivning av barn. Det är viktigt att föräldralängd finns med i barnets journal vid bedömning av tillväxt.

**Våldsutsatthet** används då så behövs.

### Tips på webbföreläsningar

En positiv effekt av Covid 19 har varit att konferenser och föreläsningar erbjuds digitalt och att man kan ta del av dem i efterhand.

Om du skulle få tid över vid ett uteblivet besök så kommer här några tips på föreläsningar.

Den 10 september höll VG-regionen en webbkonferens om oro för det väntade barnet som du kan ta del av här.

[-Oro för väntat barn](#)

[-Barn till föräldrar med kognitiva svårigheter](#)

[-Barn till föräldrar med missbruk/beroende](#)

När oro identifieras behöver vi som möter familjen ha kunskap om vad till exempel missbruk, funktionsnedsättning eller psykisk ohälsa hos den gravida eller partner/medförälder kan medföra för risker.

För att barnet inte ska fara illa kan det finnas behov av tidiga stödinsatser.

### Dokument inifrån

Har du inte redan sett dokumentären om vaccinkrigarna så gör det.

Inom barnhälsovården möter vi föräldrar som ibland är tveksamma till att vaccinera sina barn. Journalisterna Anna Nordbeck och Malin Olofsson har följt antivaccinrörelsen i 1,5 år.

<https://www.svtplay.se/dokument-inifrån-vaccinkrigarna>

## Statistik och årsredovisning

Snart närmar vi oss slutet på detta mycket annorlunda år. 2020 har varit förändringens och omställningarnas år på många plan. Även om många av oss som arbetar med så kallade mjuka värden tycker att statistik inte är det roligaste så kanske det om möjligt är ännu viktigare detta år. Grunden är att vi i Kronoberg ska kunna erbjuda en jämlik barnhälsovård av god kvalitet till alla våra barn och familjer. I årsredovisningen behöver vi kunna visa olika enheters måluppfyllelse. Detta underlag kan sedan ligga till grund när chefer i respektive verksamhet ska prioritera resurser.

För att all statistik ska bli korrekt vill vi vädja till er att gå igenom era anslutningsöversikter. Avsluta alla

barn som börjat skolan om ni inte redan har gjort det, avsluta också alla som flyttat till andra BHV-mottagningar och de som vistas längre tid utomlands. Kom ihåg att skriva en anteckning om vart barnet flyttat samt ev. vad ni med föräldrarna kommit överens om.

Rätta amning och rökning i Cosmic. Instruktioner finns i [manual för rapporter i QlikView](#).

I år ska statistik på amning och rökning lämnas till Socialstyrelsen på barn födda 2019.

I QlikView väljer du anslutningsår 2020 och Födelseår 2019.

## Minskad föräldrastress

Pappor som delar föräldraledigheten lika med sin partner fram till att barnet är 18 månader upplever mindre stress i sitt föräldraskap och är mer tillfreds med familjesituationen, visar en ny avhandling Av Monika Lidbeck vid Göteborgs universitet. I sin avhandling har hon undersökt hur delad föräldraledighet påverkar föräldrars upplevelser av sitt föräldraskap, samspelet mellan föräldrarna och hur nöjda de är med balansen mellan familjeliv och arbetsliv. Resultaten visade att delad föräldraledighet verkade ha störst betydelse för papporna. De pappor som hade tagit ungefär hälften av föräldraledigheten under spädbarnstiden upplevde mindre föräldrastress och kände sig mer trygga i rollen som förälder än de som hade tagit ut mindre ledighet än sin partner. De uppfattade också kvaliteten på sin parrelation som bättre än de pappor som inte hade

delat lika. De pappor som hade tagit en kortare period av föräldraledighet rapporterade högst föräldrastress. ”Det kan hänga samman med att de inte tillbringade lika mycket tid med barnet, samtidigt som de kände av både sina egna förväntningar och omgivningens krav på att vara en engagerad och närvarande pappa. Att bli trygg som förälder handlar om att lära känna sitt barn och få möjlighet att utveckla sina föräldraförmågor, säger Monica Lidbeck”. I de par där föräldrarna hade delat lika på föräldraledigheten uppfattade båda parterna balansen mellan arbetsliv och familjeliv mer positiv än de par som inte hade delat lika. De upplevde också att de hade ett bra stöd av varandra i föräldraskapet och att de samarbetade bra som föräldrar.

[Till avhandlingen.](#)

## Amning

Att arbeta med amning inom barnhälsovården innebär både vägledning och rådgivning till föräldrar med barn i olika åldrar. Målen med amningsvägledningen är att stärka kvinnans tillit till sin förmåga att amma och att öka föräldrars självförtroende att klara av amningens utmaningar.

Nästan alla kvinnor kan och vill amma. För att kunna göra det behöver de flesta kvinnor och barn, stöd och vägledning där barnhälsovården har en viktig roll. Behöver du som BHV-ssk lära dig mer om amning?

Uppdaterade texter om amning på [Rikshandboken](#) och [1177.se](#)

[Film](#) om amningsposition, 10 min.

Västra Götalands [webutbildning](#) om amning.

Stockholms [Vårdprogram](#) om bröstkomplikationer i samband med amning.

Amningsutbildning på distans 7,5 poäng finns bla i Kristianstad och Uppsala.

## Att förebygga bränn och skällskador

Barn under fem år är särskilt utsatta för brännskador. Barn som ännu inte fyllt ett år är särskilt utsatta för skällskador. Bränn- och skällskadeolyckor ger ofta allvarliga skador med långvarigt vårdbehov.

Av de barn i åldern ett till tre år som varje år brännskadas i Sverige har ungefär hälften bränt sig på något varmt föremål. Cirka 40 procent av fallen beror på olyckshändelse med varma vätskor som kaffe, te och varmt vatten

Utöver varma vätskor och heta spisplattor orsakar även kaminer, kakelugnar, öppna spisar, grillar, öppen eld, ugnsluckor, strykjärn och levande ljus skador. Olyckorna inträffar oftast i köket.

[Föreläsning](#) om barn-olycksfalls prevention av Anna Karlsson, forskare och sjuksköterska från Skåne.

En riktigt God Jul

och ett

Gott Nytt År!

Önskar centralt

BHV-team

